

Informatienota AB

Vergadering : Algemeen Bestuur
Datum: 6 juli 2016
Tijd: 20.00 uur

Agendapunt: Begroting 2017

Portefeuillehouder: G. Veninga

Onderwerp:
De begroting SMART

Kennisnemen van:

De stand van zaken van het streven de begroting SMART-er te maken.

Inleiding:

Veel gemeenteraden vinden het moeilijk grip te krijgen op de gemeenschappelijke regelingen waarin hun gemeente deelneemt. In de meeste gemeenten is dit ook onderwerp geweest van de onderzoeken van de rekenkamers. In veel gevallen leiden deze onderzoeken tot het advies de beleidsdoelstellingen van de gemeenschappelijke regeling zo SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) te formuleren zodat gemeenteraden de prestaties van de regeling beter kunnen bepalen en controleren.

Ook voor Holland Rijnland geldt dat de raden van de deelnemende gemeenten de wens hebben geuit tot een begroting die SMART is.

Kernboodschap:

Met de begroting 2017 heeft Holland Rijnland ten opzichte van het verleden al een flinke stap gemaakt om te komen tot een heldere en transparante bedrijfsvoering en het formuleren van meetbare doelstellingen. Toch leeft bij veel gemeenteraden het gevoel dat het allemaal nog wel wat SMART-er kan.

Door het Portefeuillehoudersoverleg Bestuur en Middelen van 19 april jongstleden is bij de bespreking van de begroting 2017 het advies geformuleerd op dit punt de energie niet verder in de begroting van 2017 te steken maar vooral te richten op het proces om de volgende begroting daar waar mogelijk SMART-er te maken waarbij niet de techniek maar de inhoud leidend is.

Uitvoering:

Om hier een uitwerking aan te geven heeft Holland Rijnland op 13 juni j.l. een discussiebijeenkomst georganiseerd voor leden van het AB en geïnteresseerde raadsleden. Opzet van deze bijeenkomst was om samen met leden van de gemeenteraad op zoek te gaan naar waar en op welke manier de begroting van Holland Rijnland SMART-er kan worden en daar waar dat niet kan, welke andere instrumenten

ons ter beschikking staan om de gemeenteraad meer grip te geven op Holland Rijnland als gemeenschappelijke regeling.

Helaas was er slechts een enkele positieve reactie vanuit de gemeenten. Klaarblijkelijk lag het gekozen moment moeilijk in de agenda's en heeft Holland Rijnland de bijeenkomst geannuleerd. Ook van het aanbod van Holland Rijnland om gemeenten individueel te bezoeken om over dit onderwerp in gesprek te raken is geen gebruik gemaakt.

Grip op gemeenschappelijke regelingen

Ongetwijfeld is het mogelijk om de begroting van Holland Rijnland SMART-er te maken. Wij zijn er echter van overtuigd dat dit niet op alle punten mogelijk is. De rol van Holland Rijnland ontwikkelt zich steeds meer in de richting van netwerken en het accumuleren van ambitie, kennis en middelen in plaats van het daadwerkelijk uitvoeren van programma's en projecten. Dat gebeurt steeds vaker bij de gemeenten zelf. Is het dan zinvol om beleidsdoelstellingen te formuleren op het niveau van de samenwerking? Is Holland Rijnland wel in staat om die meetbare doelstellingen te formuleren en te monitoren?

SMART is geen doel op zich maar een middel om het bestuur te helpen om grip op de organisatie te krijgen en te houden. Er zijn ook andere middelen om dat doel te bereiken, bijvoorbeeld door het opzetten van een "Doelen Inspanningen Netwerk (DIN)".

Onlangs is door de rekenkamer van Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout een onderzoek uitgevoerd naar het verbeteren van de "governance" van gemeenteraden rondom verbonden partijen. Hierin worden voor Holland Rijnland verschillende aanbevelingen gedaan voor de verbetering van de "governance" op het gebied van organisatie, communicatie, wisselwerking en betrokkenheid.

Het vervolg:

Op 15 september 2016 organiseert Holland Rijnland een bijeenkomst ter voorbereiding van de begroting 2018 in de vorm van een themacafé. Daarbij gaan we in op de mogelijkheden om te komen tot een heldere, transparante, bestuurbare en controleerbare begroting met steeds als uitgangspunt de inhoud van het beleid. Daarbij gaan we in op de volgende vragen:

- Wat zijn onze huidige beleidsdoelstellingen?
- Hoe sluiten deze aan bij de nieuwe taakvelden en producten in de nieuwe BBV?
- Wie is resultaatverantwoordelijk?
- Hoe kunnen we de resultaten of het maatschappelijk effect meten?
- Welke gegevens hebben wij tot onze beschikking?
- Wie beschikt over deze gegevens?
- In hoeverre kunnen we aansluiten bij de verplichte meetbare doelstellingen volgens de nieuwe BBV?
- Welke andere verbeteringen kunnen wij doorvoeren om de gemeenteraden een betere grip te geven op Holland Rijnland op het gebied van:
  - o Methoden van begroting en verantwoording (bijvoorbeeld DIN);
  - o Organisatie en besluitvorming;
  - o Communicatie;
  - o Wisselwerking;
  - o Betrokkenheid.

Door op deze wijze te kijken naar de huidige begroting ontwikkelen we een aantal principes op het gebied van SMART en daarbuiten die ons helpen om de begroting voor 2018 te verbeteren op het gebied van stuurbaarheid en controleerbaarheid.

Communicatie:

De resultaten van het themacafé worden besproken in het PHO Bestuur en Middelen van .. en vertaald naar richtlijnen voor het opstellen van de begroting 2018. Deze richtlijnen worden vastgesteld in het AB van 26 oktober 2016.

De door het AB vastgestelde richtlijnen vormen de technische kaders voor het formuleren van de inhoudelijke beleidsdoelstellingen voor de begroting van 2018 waarmee in November 2016 wordt gestart.

Bijlagen:

1. Voorbeeld DIN uit de begroting van de gemeente Kaag & Brasem
2. Samenvatting voor HR uit “Gemeente en Governance rondom verbonden partijen”, rekenkamercommissie Hillegom, Lisse, Noordwijkerhout.

Bijlage 1

Voorbeeld DIN uit de begroting van de gemeente Kaag en Braassem

Programma 1 Bestuur, regio en middelen

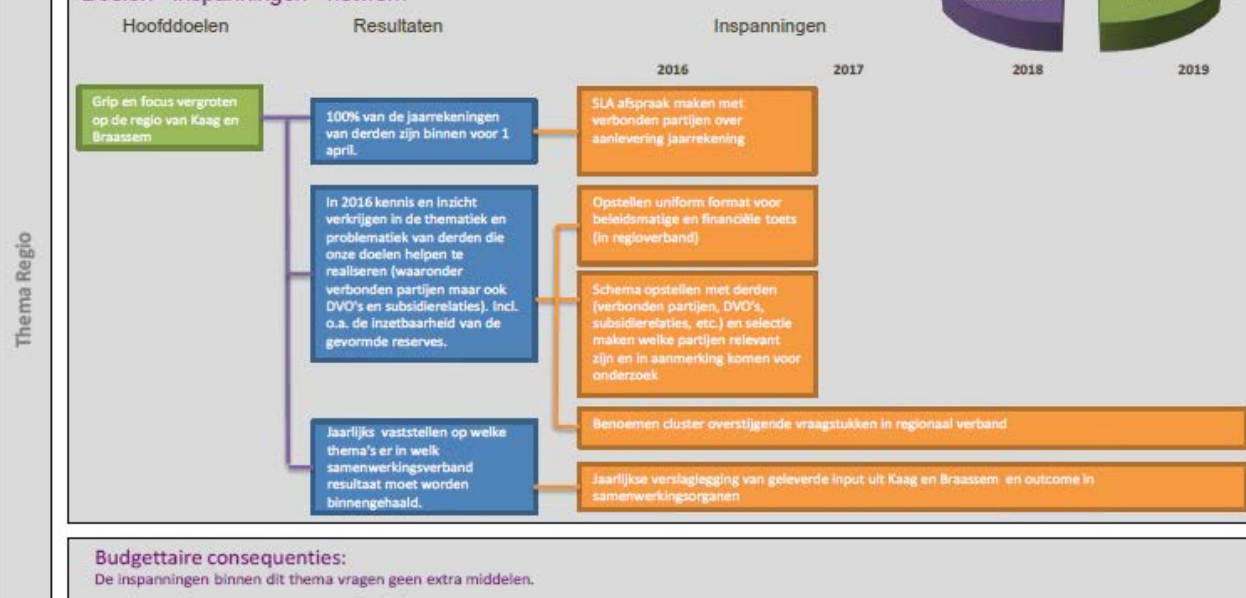
Strategisch programmadoel

Besturen met ruimte voor invloed aan de voorkant vanuit inwoners, ondernemers, dorpsraden en overige instellingen. Een sterke stem van Kaag en Braassem in de regio door het vergroten van grip op onze verbonden partijen en een proactieve en solidaire houding door het uitdragen van onze kernkwaliteiten groen, recreatie en toerisme, (glas)tuinbouw, handel, logistiek en bereikbaarheid in onze samenwerking met het bedrijfsleven, onderwijs en andere overheden. Uitvoering van de gemeentelijke taken binnen de beschikbare middelen zonder lastenverzwaring inwoners.

Programmathema's

Doelen - inspanningen - netwerk

Bijlage 2

Beoordeling governance Holland Rijnland

Sturing	Diverse sturingsmogelijkheden, maar gezien aantal deelnemers en de verschillende bestuurslagen (overleggen) weinig directe invloed.
Controle	De ervaren 'overkill' aan informatie bemoeilijkt het uitoefenen van de controlerende functie.
Verantwoording	<ul style="list-style-type: none"> • De verantwoording is eenrichtingsverkeer (zenden) en geen wisselwerking. • Trage reactie op vragen.
Toezicht	De accountant van HR controleert de jaarrekening.